

Richard van Haagen, ondernemer

(Huber van Werkhoven; uit: *Perfinpost* nr. 100, februari 2012)

In de reeks artikelen over bedrijven, gevestigd in 's-Hertogenbosch en die zich hebben bediend van een firmaperforatie, begint de bodem in zicht te komen.

Tegelijk wordt het lastiger gegevens over die bedrijven op te diepen, naarmate zij verder terug in de tijd actief waren en kleiner van omvang dan bijvoorbeeld de firma's Cooymans en De Gruyter.

Ditmaal is 'RvH' aan de beurt, nr. 662 in de onvolprezen catalogus (2e editie) van Jan L. Verhoeven. Deze perfin was in gebruik tijdens de jaren 1888 — 1899 (afb. 1).

Afb. 1: Perfin RvH in een zegel Wilhelmina 'hangend haar' met puntstempel 57 ('s-Hertogenbosch).

Om iets specitieks over bedrijfjes in die periode te vinden is lastig.

Inschrijvingen bij de Kamer van Koophandel bijvoorbeeld dateren pas van na 1920. Toch is het wel gelukt een en ander bij elkaar te schrapen. Belangrijkste karakteristiek van deze perforatorgebruiker is zijn ondernemingslust en een gebrek aan zitvlees. Lang bleef hij niet gevestigd in dezelfde plaats.

Richardus Cornelis van Haagen werd in 1840 geboren in Utrecht.

In 1871 trouwde hij in Mijdrecht met de uit Vinkeveen afkomstige Elisabeth van der Heijden. Ze vestigden zich in Utrecht en kregen daar vier kinderen. In de jaren tachtig was hij eigenaar van een cacaofabriek. De doordringende geur die zo'n bedrijf verspreidde verhinderde niet dat dit was gevestigd in het centrum van de stad.

In 1901 is in het Utrechts Nieuwsblad te lezen dat in het pand Oudegracht 23, nabij de Hamburgerbrug, de Utrechtsche Cacaofabriek is gevestigd van de firma Beukers en Co, voorheen R.C. van Haagen (afb. 2).

Afb. 2: Het pand Oudegracht 23 waarin de Utrechtsche Cacaofabriek van R.C. van Haagen was ondergebracht. Begin 20e eeuw werd het omgedoopt tot St. Franciscushuis, behorende bij de Augustinusparochie.

Postale sporen van de Utrechtse periode van Van Haagen kennen we tot en met 1890.

Op 10 juni 1892 vestigde het gezin zich, nota bene vanuit Vught, in 's-Hertogenbosch. Eerst woonden ze Vughterstraat H 25a (afb.3), daarna Postelstraat H 250.

Afb. 3: Prentbriefkaart, verzonden in 1918, met rechts het pand Vughterstraat H 25a (in 1909 omgenummerd tot 63). Op hetze/fde adres worden in het adresboek van 1894/95 een timmerman genoemd en een officier van gezondheid. Verder in de straat is de paardentram op weg naar Vught.

In de adresboeken van de gemeente staat Van Haagen aanvankelijk vermeld als 'fabriekant' (waarschijnlijk verwijst dat nog naar zijn beroep in Utrecht). Later wordt hij 'handels-agent' en 'commissionair' genoemd. Een bedrijfsadres van hem is niet te vinden. Mogelijk bedreef hij tussenhandel, zonder eigen opslag van goederen, vanuit zijn woonhuis. Zoals onder meer blijkt uit de tekst op een briefkaart van 8 juli 1892 (afb. 4) handelde hij in landbouwproducten.

Afb. 4; Briefkaart van R.C. van Haagen 's-Hertogenbosch 8 juli 1892 naar Zierikzee. Er zijn slechts 14 Nederlandse firmas bekend die hun perfin aanbrachten in briefkaarten.

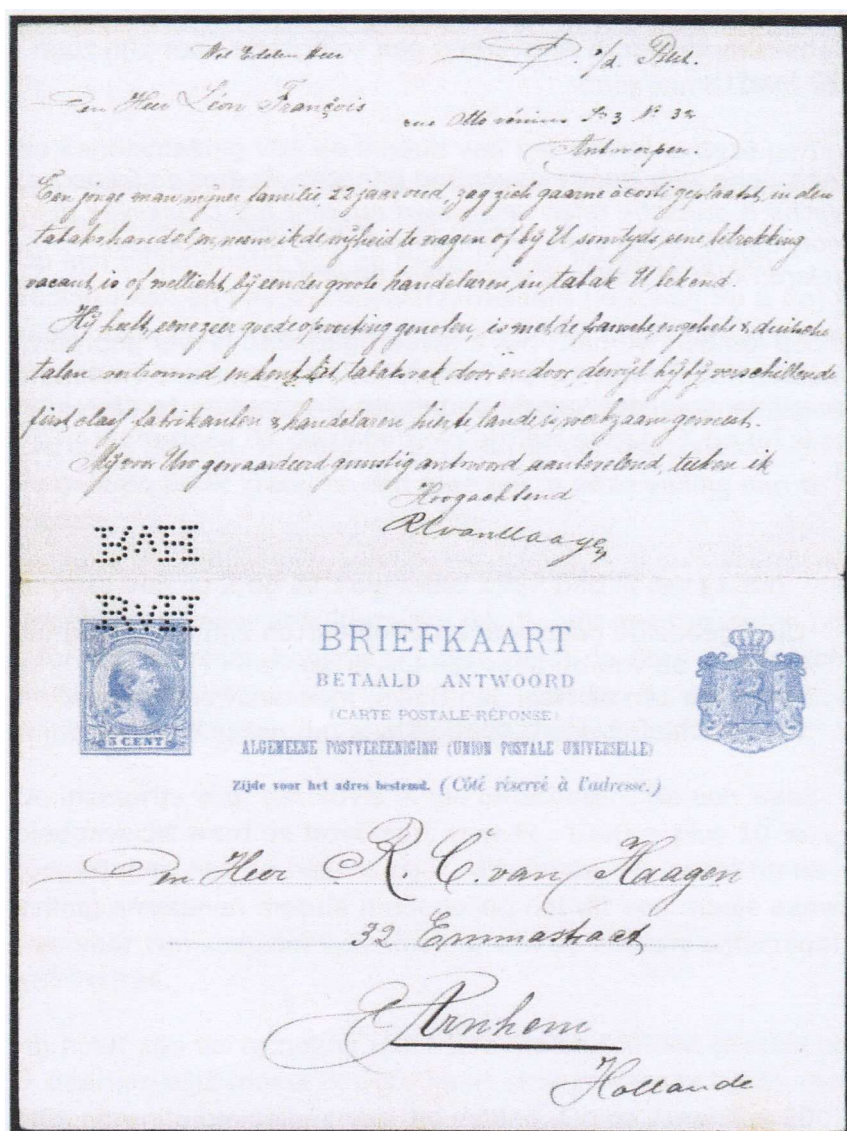
Aan de heren Mulock Houwer en Zonen in Zierikzee schreef hij: *Mijne Heere, In garst is thans nlets te doen, hebt u andere artikelen dan houd ik mij aanbevolen. U zoude mij verplichten mij remise te maken als de provisie van de tot heden verkochte goederen en porto & telegrammen. Deze laatsten tot een bedrag van f 2,39.*

Met alle achting, Ud dwdr R.C. van Haagen.

Op 23 maart 1896 vertrok de familie al weer naar Arnhem. Wat daar zijn zakelijke besognes waren is niet bekend. In ieder geval nam hij zijn perforator mee en beschikte hij, net als in Utrecht en 's-Hertogenbosch, over een ovaal naamstempel. Hij woonde er op stand in een recent gebouwd pand, Emmastraat 32. Daar verstuurde hij een van de meest bijzondere perfin-stukken uit de Nederlandse posthistorie een briefkaart met betaald antwoord waarvan ook het betaald antwoord is geperforeerd (afb. 5 en 6).

Afb. 5: R.C. van Haagen, Emmastraat 32 Arnhem, stuurde op 8 september 1896 deze briefkaart met betaald antwoord naar Antwerpen.

Afb. 6: Achterzijde van de briefkaart.

Op 8 september 1896 schreef hij in een keurig handschrift naar een tabakshandelaar in Antwerpen een sollicitatie voor zijn zoon van 22 jaar(!):

Hij heeft eene zeer goede opvoeding genoten, is met de fransche, engelsche & duitsche talen vertrouwd en kent het tabaksvak door en door, dewijl hij bij verschillende first class fabrikanten & handelaren hier te lande is werkzaam geweest.

De afloop kennen we niet; het antwoordgedeelte is niet gebruikt. Het laatste wat we weten van Richard van Haagen is te vinden in het overlijdensregister van de gemeente Driebergen. In die plaats is hij op 72-jarige leeftijd overleden op 28 september 1913.

- > De afgebeelde postzegel en briefkaarten zijn afkomstig uit de collectie van de heer Jan L. Verhoeven.
- > Met dank aan de heer Jan Buiks, medewerker van het Stadsarchief 's-Hertogenbosch.

Reactie William Baekers

getuige bijgaande scan was Richard van Haagen ook een verwoed hoenderfokker.....

Met vriendelijke groet,

William Baekers

